

Oponentský posudek k bakalářské práci

Miriam Magdaleny Hanikové

Bakalářská práce houslistky Miriam Magdaleny Hanikové nese název „Houslový koncert Ernesta Blocha“.

Bakalářská práce si klade za cíl podat ucelený obraz o Houslovém koncertu Ernesta Blocha. Dílo, jenž se jen velmi zřídka dostává na programy koncertních pódíí, si dle slečny Hanikové zaslouží více pozornosti a veřejných provedení nejen v českém hudebním prostředí. Při pročítání práce zjišťuji, že se absolventce velmi dobře daří mne coby čtenáře navnadit si koncert poslechnout, obeznámit se s jeho avizovanými kvalitami a specifíčnostmi.

V úvodu Miriam seznamuje čtenáře se životem a dílem švýcarsko-amerického hudebního nejen skladatele, houslisty, pedagoga a vášnivého fotografa Ernesta Blocha. Tato biografie je pojata živým a čtivým způsobem obsahujícím všechny jeho zásadní životní etapy včetně vzniku stěžejních skladeb, setkání s umělci, kteří jej v tvorbě výrazně ovlivnili, okolnostmi jeho života s ohledem na prožití obou Světových válek, častých cest po světě i náhledu do jeho vnitřního bohatého, hlubokého, avšak poměrně chmurného nitra.

Další kapitola seznámí čtenáře s fakty okolo vzniku Houslového koncertu v roce 1938, v letech, kdy vznikala celá řada významných děl skladatelů Stravinského, Prokofjeva, Brittena, Bartóka, Schönberga, v neposlední řadě též našeho Bohuslava Martinů a dalších. Dozvíme se, že Bloch koncert věnoval svému dlouholetému příteli, houslistovi světového formátu Josephu Szigetimu. V následující podkapitole pak nalezneme přehled kulturních, hudebních a myšlenkových východisek pro tvorbu této pozoruhodné kompozice, kterou ovlivnila nejen kultura hebrejská, ale též kultura původních indiánských obyvatel Ameriky, částečně francouzský impresionismus, kompoziční technika „cyklického principu“ Césara Francka a další faktory.

Kapitola „Obecná charakteristika díla.“ nabízí stručnou, ucelenou skladebnou analýzu s výčtem užitých kompozičních technik, nálad, charakteru jednotlivých pasáží, tempových a dynamických označení, tektonických parametrů i přehled základních témat s počtem jejich obměn v průběhu celé kompozice. Následuje bezmála třináct stran doslova nabitých poctivým skladebným rozbohem v posloupném sledu, kterému bych si dovolil lehce vytknout jen jediné – velmi by mě z pohledu neutrálního čtenáře potěšilo občasné vložení grafické notové ukázky. Je mi zcela jasné, že Miriam od člověka čerpajícího informace z její práce předpokládá, že bude mít k dispozici notový materiál, na nějž také v průběhu analýzy v podstatě bezchybně odkazuje, ovšem dle mého pohledu by ve čtenáři občasným vložím konkrétních notových příkladů docílila ještě hlubšího zaujetí a zájmu. Detaily vypracovaného rozboru by tak byly dozajista oživeny a okamžitě propojeny vnímáním návaznosti na notový zápis.

Závěrečná část práce je věnována analýze celkem šesti vybraných nahrávek Blochova Houslového koncertu. Absolventka nás seznámí se svým osobním vnímáním výkonů a interpretačních přístupů houslistů Szigetiho, Guttmana, Olivieiry, Oleha Krysy, českého zástupce Františka Novotného a houslistky Ziny Schiff.

Doslovem pak Miriam velmi umně shrnuje nejdůležitější poznatky o této stále ještě málo frekventované skladbě, Blochově rozporuplném vnitřním životě, připomíná hlavní a nejdůležitější skladebné stavební prvky a připojuje též naději o postupném rozšíření povědomí nejen o houslovém díle Ernesta Blocha. Coby závěrečnou přílohu přidává podrobný přehled melodických témat Blochova Houslového koncertu vypracovaný obdivuhodně přehledně formou tabulky rozkládající se na dvanácti stranách.

Bakalářskou práci slečny Hanikové rád doporučím každému, kdo se hlouběji zajímá o život a dílo Ernesta Blocha, či by měl zájem interpretačně obsáhnout jeho Houslový koncert a nechce se při interpretaci spokojit pouze s notovým materiálem. Děkuji Miriam, že obohatila i moje znalosti a přeji jí do celého uměleckého i osobního života především hodně zdraví, radosti a profesních úspěchů.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím A.

MgA. Jakub Junek